

Alkusanat

Koulunkäynti ei ole pelkkää valmistautumista tulevaisuutta varten. Se on samalla myös osa elämää, ja todellisuudessa hyvin suurikin osa. Sen takia ei ole samantekevää, millä tavalla koulunkäynti tapahtuu. Suomalainen koulu on saanut PISA-menestyksen myötä paljon myönteistä julkisuutta. Yhdestä asiasta muistetaan huomauttaa: oppilaat eivät viihdy koulussa niin hyvin kuin voisi toivoa. Onneksi myös kouluhyvinvointi on viime aikoina saanut osakseen paljon huomiota. Eräänä esimerkkinä on opetusministeriön sitä koskeva kehittämismuistio (2005:27).

Hyvän koulunkäynnin osatekijöitä ovat yhteisöön kuuluminen, toisten ihmisten kunnioittaminen sekä mahdollisuudet osallisuuteen ja vaikuttamiseen. Tässä kirjassa käsitellään kutakin näistä kolmesta teemasta. Asiantuntijoiden kirjoittamat artikkelit tarjoavat käytännöllisiä esimerkkejä hyvistä toimintamalleista, joiden avulla kouluun voidaan luoda työrauha ja hyvä ilmapiiri. Teoksen tavoitteena on lujittaa kokemusta omasta koulusta ”meidän kouluna”, jossa vallitsee vahva yhteenkuuluvuuden tunne ja keskinäinen kunnioitus.

Koulutodistukset valitettavasti kirjoitetaan vain tiedoista ja taidoista. Sen takia pääsee helposti unohtumaan, että sekä perusopetuslaki (628/1998) että lukiolaki (629/1998) asettavat koulun päätavoitteeksi oppilaiden kasvun ihmisinä ja kansalaisina. Vasta tämän jälkeen tulevat tiedolliset tavoitteet. Järjestys on tarkkaan mietitty. Suomalaista yhteiskuntaa on joskus pidetty pystyssä vähäisinkin koulutiedoin, mutta ei koskaan ilman ihmisiä, jotka tu-

levat toimeen itsensä ja toistensa kanssa. Koulussa on tärkeää oppia paitsi kouluaineita, myös kaikkia niitä muita asioita, joita elämässä tarvitaan.

Suomen Tietokirjailijat ry on myöntänyt apurahan tämän kirjan tekemiseen.

Jyväskylässä 22. kesäkuuta 2009

Timo Saloviita